Maa- ja metsätalousministeriö SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

Vattentjänsternas beredskap vid coronavirusepidemin

Världshälsoorganisationen WHO betecknade den 11 mars 2020 coronavirusepidemin som en pandemi. För att de samhälleliga basfunktionerna ska kunna fortsätta även om coronavirusepidemin eventuellt sprids, är det viktigt att trygga vattentjänsternas funktionssäkerhet.

Särskilt stora tätorter samt verksamheter som behöver stora mängder rent hushållsvatten, såsom hälsocentraler, sjukhus och livsmedelsindustrin, är mycket sårbara när det blir störningar i vattentjänsterna.

Enligt nuvarande uppgifter är det inte sannolikt att coronaviruset sprids via hushållsvatten och viruset bedöms inte medföra någon särskild risk för dem som arbetar vid avloppsreningsverk.
I synnerhet i sjukdomens slutskede utsöndras viruset sannolikt också i avföringen, men den utspäds i avloppsvattnets stora volym. De normala skydds- och hygienåtgärderna vid reningsverket är tillräckliga.

Det största hotet mot vattentjänstverkens funktionssäkerhet är att många av vattentjänstverkens anställda insjuknar i influensan. Jord- och skogsbruksministeriet samt social- och hälsovårdsministeriet ger vattentjänstverken och de kommunala hälsoskyddsmyndigheter samt närings-, trafik - och miljöcentraler som övervakar verken följande rekommendationer för att trygga vattentjänsterna.

Åtgärderna för att säkerställa tillräcklig personal, samarbete och kritiska nyttigheter
När coronavirusepidemin eventuellt sprids ytterligare, är det viktigt att vattentjänstverken och kommunerna i samarbete med områdets andra vattentjänstverk, myndigheter och centrala kunder inom vattentjänsterna ser till att planerna för störningssituationer och de verksamhetsanvisningar som ingår i dem är uppdaterade.

Åtgärderna för att prioritera och se till att det finns tillräckligt med personal för vattentjänsternas kritiska uppgifter ska fastställas omedelbart med hjälp av de befintliga planerna för störningssituationer. Varje vattentjänstverk och den myndighet som övervakar verken ska fastställa vilka uppgifter som ska skötas trots en eventuell personalbrist.

För personer som sköter kritiska uppgifter ska utses vikarier. De personer som arbetar i kritiska uppgifter och deras vikarier får om möjligt inte arbeta i samma lokaler.

Om vikarier inte kan utses bland verkets egen personal, ska man se till att de kritiska uppgifterna sköts på något annat sätt, till exempel i samarbete med områdets andra vattentjänstverk, genom att rekrytera tidigare anställda eller genom att anställa tillräckligt kompetenta praktikanter.
Även eventuella störningar i tjänsteleverantörernas, såsom laboratoriernas och kemikalieleverantörernas, verksamhet ska beaktas.

Besök
Vattentjänstverken ska helst inte ta emot besökare.
Verkens kunder ska instrueras att undvika besök och sköta kontakterna per telefon eller e-post.

UPPHÄVD

De myndigheter som övervakar vattentjänstverken ska överväga att skjuta upp de regelbundna inspektionerna av verken till en senare tidpunkt.

Verken ska överväga att skjuta upp icke-brådskande arbeten som kräver kundbesök till en senare tidpunkt. Om möjligt ska man undvika att komma till arbetet med kollektivtrafik. Efter att man anlänt till arbetsplatsen ska man att byta om, särskilt skor.

Möten, tillställningar och distansarbete

Möten och tillställningar ansikte mot ansikte ska undvikas. I första hand ska man använda fjärrförbindelser för att ordna möten. De anställda som inte nödvändigtvis behöver närvara på arbetsplatsen ska i första hand försöka arbeta på distans. I mån av möjlighet ska man undvika resor både i hemlandet och utomlands.

Hygienen i gemensamma lokaler

Arbetsmiljöns ytor och gemensamma arbetsredskap ska hållas rena. Varje anställd ska upprätthålla god hygien. Renheten kan förbättras genom att ytorna torkas av efter användning, till exempel i gemensamma kafferum och andra personalrum.

I gemensamma rum ska man undvika att med bara händer röra ytor som lätt blir smutsiga, till exempel strömbrytare, dörrhandtag och räcken. Gemensam teknisk utrustning (till exempel vattentjänstverkets styrpaneler och mötesutrustning) ska rengöras med en engångsduk eller med papper och *desinficeringsmedel* innan utrustningen tas i bruk.

Lagstiftning

Enligt 15 a § i lagen om vattentjänster (119/2001) ska vattentjänstverket se till att de till verkets ledningsnät anslutna fastigheterna har tillgång till vattentjänster i störningssituationer. Vattentjänstverket ska utarbeta och uppdatera en plan för beredskap för störningssituationer och vidta de åtgärder som behövs enligt planen.

Enligt 8 § i hälsoskyddslagen ska den kommunala hälsoskyddsmyndigheten i samarbete med andra myndigheter och inrättningar utarbeta en beredskapsplan för störningssituationer som påverkar livsmiljön. Verksamheten ska planeras i förväg och övas så att man i en störningssituation kan förebygga, klarlägga och undanröja sanitära olägenheter som uppstått vid störningen, så att följderna av störningen kan minimeras och så att återhämtningen efter störningen kan komma i gång så snart som möjligt.

Resor

Om en anställd återvänder från en resa i riskområdet, rekommenderas det i enlighet med regeringens riktlinjer att hen stannar hemma från jobbet i två veckor. Att stanna hemma är möjligt enligt arbetsgivarens bedömning eller om arbetsgivaren anser att det är nödvändigt i syfte att trygga tillräcklig personal och minska risken för andra anställda att insjukna.

UPPHÄVD

Maa- ja metsätalousministeriö SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

På andra webbplatser:
Arbetshälsoinstitutets anvisning för att bekämpa smitta: https://www.ttl.fi/toimintaohje-tyontekijoille-wuhanin-koronaviruksen-tartunnan-ehkaisyyn/

Arbetshälsoinstitutets anvisning till anställda vid avloppsreningsverk: https://www.ttl.fi/uudesta-koronaviruksesta-covid-19-ei-ole-todettu-aiheutuvan-erityista-riskia-jatevesityontekijoille/

Arbetshälsoinstitutets anvisning om städning: https://www.ttl.fi/ohjeistus-siivoukseen-covid-19/

Arbetshälsoinstitutets anvisning till arbetsplatser: https://www.ttl.fi/tyoterveyslaitoksen-toimintaohje-yrityksille-koronavirusepidemiaan-varautumiseksi/

UPPHÄVD